VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI. 145 (437) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1938 M., BIRŽELIO-JUNE 24 D. 3 CENTAI

Geras visuomenės veikėjas yra ne tas, kuris mano, kad jam pasitraukus, organizacija turės griūti, bet tas, kuris, dirbdamas, galvoja, kas jo darbą turės tęsti toliau.

New York Public Library 470 Fifth Ave. NEW YORK LIBRARY JUN 25 1938

DABAR

Maxui kritus
Pailgas kaušas
Dėl perkrikštų
Visi jų kratosi

JUOZAS TYSLIAVA

Tuo tarpu, kai dauguma Amerikos sporto mėgėjų, eidami lažybų, buvo įsitikinę, kad laimės dabartinis pasaulinio bokso čempijonas Joe Louis, tai Vokietijos diktatorius Hitleris Max Schmelingui atsiuntė šitokią telegramą:

"Iš anksto būdamas įsitikinęs mūsų laimėjimu, siunčiu linkėjimus būsimam čempijonui".

Vadinasi, Hitleris iš anksto pasveikino Schmelingą. Deja, tarp Schmelingo ir Louiso kova tęsėsi tik apie dvi minutes... Ir per tas dvi minutes Reino sūnui teko net tris kartus atsigulti. Toki smarkūs buvo Amerikos negro smūgiai.

Ponas Hitleris, kuris nuolatos didžiuojasi šiaurės arijų fizine ir moraline ištverme, dabar turi progos pagalvoti. Tiek fizinio, tiek moralinio sporto srityje kartais ir Afrikos juodųjų ainis, nieko bendro neturįs su vadinamų arijų rase, gali lengvai aplenkti baltąjį žmogų.

Skaitydami nacionalsocializmo programą, mes randame ten vieną punktą, kuris mums atrodo ne tik keistas, bet ir juokingas. Nacių ideologai sako, kad "grynųjų arijų požymis — pailgas kaušas".

Mūsų lietuviai, kurie, kaip mokslininkai tvirtina, yra pati pirmoji arijų rasės šaka, savo vaikus mokydami, neretai yra pasakę:

"Nors ir didžiausią balsą turėtum, buliaus neperrėktum..."

Šiuo metu naciai labai garsiai šūkauja apie vokiečių tautos grynumą, apie pailgą kaušą. Bet Hitlerio propagandistai turėtų žinoti, kad Afrikoje gyvena hutentotai, toki laukiniai žmonės, su kurių kaušo ilgumu retai kuris gyvulys galėtų susilyginti.

Rimtas valstybės vyras niekados neskirsto piliečių į sūnus ir posūnius. Taip daro tik Vokietijos diktatorius, iš kurio istorija, be abejonės, turės gardaus juoko.

Pasirodo, kad Naujosios Gadynės perkrikštais nepasitiki nė socialistai. Vienas iš socialistų veikėjų, Frank Levinskas, Keleivyje sako, kad naujagadyniečiai persikrikštijo, nenorėdami socialistams padėti, o tik iš jų pasinaudoti. Girdi:

"Kai kurie mūsų draugai džiaugėsi, kad kuopa padidėjo ir plačiau bus galima išvystyti savo veiklą. Bet dabar pasirodo, kad tie nauji nariai (sklokininkai) atėjo ne socialistams pagelbėti, bet iš socialistų pasinaudoti. Mat, LSS 19 kuopos kasoje buvo $300 kapitalo. Tai juk geras kąsnis. Pernai buvo bendros prakalbos. Išlaidas nutarta mokėti pusiau. Išlaidų buvo $40 su viršum, ir viską turėjo užmokėti LSS 19 kuopa. Sklokininkų organizacija prie išlaidų neprisidėjo, bet pusę kredito už prakalbų surengimą gavo".

Taigi, pasirodo, kad "sklokininkai" tinka "prie tanciaus ir prie ražančiaus". Bėdoje būdami, tie perkrikštai moka prisitaikyti ne tik prie tautininkų, bet ir socialistų kišenių.

Socialistų veikėjas Frank Levinskas sako, kad, dėl tų pačių "sklokininkų", jo draugas Tiškus, kaip SLA seimo delegatas, negavęs kelionės lėšų. Tuo tarpu, girdi, "Stilsonas, ilgus metus mūsų organizaciją griovęs, dabar atėjo — ir tuojau jam $25 kelionei". Toliau Levinskas rašo ir dėl to preso, kurį Naujoji Gadynė nori nusipirkti socialistų pinigais. Girdi:

"Drg. Stilsonas agituoja, kad preso fondui reikalingi pinigai. Bet kur drg. Stilsonas padėjo buvusį Kovos presą? Kur visa Kovos spaustuvė? Juk jis buvo jos globėjas ir vedėjas. Jis turėtų žino, kur tos mašinos dabar randasi, taigi tegul atsiima ir Naujoji Gadynė turės puikų presą. Kam dabar rinkti pinigus ir pirkti seną kun. Miluko Žvaigždės presą?"

Baigdamas, Levinskas tiesiog į akis "sklokininkams" pasako, kad, jo nuomone, **"LSS 19 kuopa neturėtų duotis taip lengvai melžti".**

Toks jau, matyt, visų perkrikštų likimas. Jų kratosi net ir tie, kurie juos į savo "vierą" priėmė.

KINŲ KARIUOMENĖ ATKAKLIAI GINS HANKOVĄ NUO JAPONŲ PUOLIMO

Generolas Čankaišekas rengiasi su puse milijono kariuomenės gintis trijose gynimosi linijose

ŠANCHAJUS, birželio 23 d. — Keturios japonų divizijos sutelktos ties Ankingu. Be to, apie 20,000 kariuomenės ir 200 tankų eina jiems į talką nuo Lunghajaus geležinkelio, kur potvynis sulaikė japonų puolimą.

Japonai yra 130 mylių atstu į rytus nuo Hankovo. Šiame bare 60 divizijų (apie pusę milijono vyrų) įsitvirtina pozicijose ir rengiasi ginti šį miestą. Pranešama, kad kinai gauna daugiau ginklų ir lėktuvų iš Rusijos.

Svetimšaliai karo stebėtojai praneša, kad kinai rengia pirmąją gynimosi liniją abipus Čengčovo, kuris yra 300 mylių atstu į šiaurę nuo Hankovo.

Kitos kinų divizijos sudarys antrąją gynimosi liniją ties Sinjangu, 50 mylių į pietus.

Trečioji gynimosi linija bus sudaryta Honano-Hupeho provincijų pasienyje, 80 mylių atstu į šiaurę nuo Hankovo.

Tie planai rodo, kad generolo Čankaišeko vadovaujamoji kariuomenė rengiasi atkakliai gintis nuo japonų puolimo.

Japonų lėktuvai bombarduoja kinų kariuomenės dalinius, žygiuojančius Šansi'o provincijoje, ir persikėlimus per Geltonąją upę.

Netrukus čia vėl prasidės atkaklios kautynės, nes abi pusės sutraukia dideles jėgas.

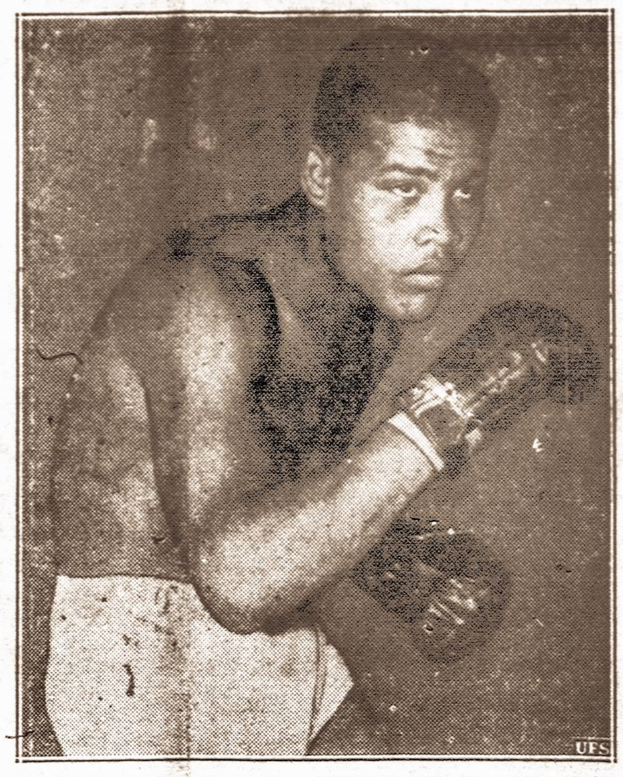

Juodukas nugalėjo nacį. — Birželio 22 d. vakarą, 80,000 žiūrovų aikvaizdoje, Joe Louis per 2 minutas ir 4 sekundas parbloškė Maksą Šmelingą pirmame susitikime. Dar nė vienas pasaulinis bokso čempijonas nenugalėjo savo priešininko pirmame susitikime (rounde).

LIETUVOS ŪKIO DARBININKAMS MOKA NEVIENODĄ ALGĄ

Žemės ūkio darbininkams moka vidutiniškai 330 litų per metus ir duoda išlakymą, butą ir apsirengimą

KAUNAS. — Žemės ūkio Rūmai per vietos agronomus renka žinias apie metinių ir padienių žemės ūkio darbininkų atlyginimą. Tomis rūmų surinktomis žiniomis šių metų gegužės mėn. 1 d. metinė berno alga (duodant darbo drabužius, maistą ir butą) vidutiniškai Lietuvoje siekė 330 lt.

Mažiausia mokama Trakų apskrityje — 240 lt., daugiausia Biržų apskrityje — 445 lt.

Pusberniui vidutiniškai mokama 200 lt.: mažiausia Ukmergės ir Tauragės apskričiuose — 150 lt., daugiausia Telšių apskr. — 265 lt. Pusmergės alga vidutiniškai siekia 165 lt.: mažiausia Kretingos apskrityje — 100 lt., daugiausia Raseinių apskr. — 240 lt.

Piemeniui vidutiniškai metams mokama 100 lt.: mažiausia Trakų ir Raseinių apskričiuose — 70 lt., daugiausia Vilkaviškio ir Panevėžio apskričiuose — 130 lt.

Padieniams darbininkams su maistu moka: vyrui 2,25 lt., mažiausia 1.50 lt., aukščiausia 3 lt., moteriai 1.55 lt., mažiausia 1 lt., aukščiausia 2 lt. Padieniams darbininkams be maisto: vyrui 3.20 lt., žemiausia 2.30 lt., aukščiau 4.50 lt., moteriai 2.25 lt., žemiausia 1.50 lt., aukščiausia 3 lt.

AMERIKOJE VEIKIA DAUG SOVIETŲ ŠNIPŲ

WASHINGTON, D. C., birželio 23 d. — Jungtinių Valstybių kariuomenės vadovybėje girdėti pareiškimų, kad Amerikoje uoliai veikia ir turi ištisą šnipų sistemos tinklą ne vien tiktai vokiečiai.

Pranešama, kad Jungtinėse Valstybėse tokį pat šnipų sistemos tinklą turi ir sovietų agentai.

Amerikos kariškoji žvalgyba turi gana daug medžiagos apie sovietų šnipų veiklą ir atskirus darbus. Yra žinių, kad ne kas kitas, kaip tik sovietų gaentai surengė sabotažą netgi kariškuose laivuose.

Kaip sovietų šnipai veikia, gerai matyti iš kai kurių pagarsėjusių bylų, kuomet sovietų šnipai sugebėjo išvogti naujų Amerikos tankų planus.

Vyriausybės sluoksniuose pastebimas rimtas susirūpinimas tokiais reiškiniais. Manoma, kad kongreso komisijai ištyrus komunistų, nacių ir fašistų veiklą ir jų veikimo būdus, bus pagaliau pradėta kova su tais kenksmingais reiškiniais.

VĖLIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

VALENCIJA. Frankistų lėktuvai bombomis nuskandino du anglų prekinius laivus. Frankistai sutraukė daugiau jėgų ties Teruelių ir rengiasi dideliam puolimui. Baigę aviacijos mokyklą 52 lakūnai iškilmingai prisiekė ištikimybę generolui Frankui.

ŠANCHAJUS. Japonai užėmė salą Namoą prie pat Svatovo, 200 mylių į rytus nuo Kantono. Jų kariuomenė rengiasi pulti Hankovą.

LONDONAS. Prancūzai veda derybas su vyriausybininkais, o anglai su frankistais. Bet abi pusės pareiškia, kad klausimas bus išspręstas karo lauke.

Chamberlain'as norėjo atstovų rūmuose paskelbti savo slaptą planą taikai atstatyti Ispanijoje. Bet prancūzai atkalbėjo jį nuo to žingsnio.

Kalbama, kad Mussolinis gana šaltai žiūri į Chamberlain'o sumanymą. Tuo tarpu į Ispaniją jau rengiasi vykti komisija svetimšalių savanorių skaičiui išaiškinti.

BELGRADAS. Jugoslavijos ministras pirmininkas patenkintas savo susitarimu su Italijos ekonominiais ir bendros politikos reikalais.

LONDONAS. Pranešama, kad beveik pusė Sovietų Sąjungos kariuomenės karininkų "išvalyta" sušaudant, suimant arba paleidžiant iš tarnybos dėl įtariamos neištikimybės Stalino vyriausybei. Į jų vietas paskubom rengiami jaunieji.

MASKVA. Sovietų Sąjungos kirkizų respublikoje įvyko stiprus žemės drebėjimas. Smulkesnių žinių tuo tarpu negauta. Į nukentėjusias vietas išvyko komisija nuostoliams patirti.

ATĖNAI. Graikijoje buvo žemės drebėjimas. Korinte, 100 mylių į šiaurės vakarus nuo Atėnų, sugriuvo keli trobesiai.

LONDONAS. Sunkiai susirgo Anglijos karalienės Elžbietos motina grafienė Stratmorienė, 76 metų amžiaus. Manoma, kad ji greičiausiai mirs.

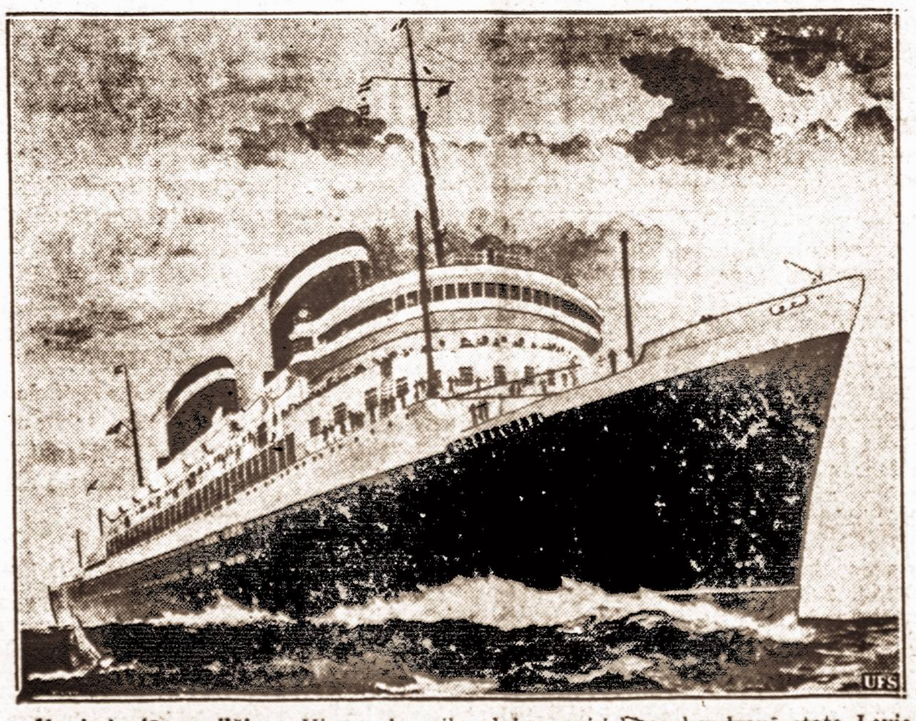

Naujasis jūrų milžinas. Vienas Amerikos laivų susisiekimo bendrovė stato Leviathan'o įpėdinį, kurio statyba atsieis 15,750,000 dolerių. Jis bus baigtas statyti ir pradės plaukioti per Atlantą 1940 metais.

VOKIEČIŲ ŠNIPAI NEPRIPAŽĮSTA DAUG LIUDYTOJŲ VOKIETIJOJE

Kalbama, kad Amerikos valdžia turi šnipų pasirašytus prisipažinimus dėl savo nusikaltimo

NEW YORKAS, birželio 23 d. — Vakar federalinis teismas pradėjo svarstyti bylą apie vokiečių šnipus.

Keturi kaltinamieji asmenys pareiškė, kad jie nekalti, ir pasilaikė pagal Amerikos įstatymus teisę paskiau pakeisti savo pareiškimą.

Valstybės gynėjui reikalaujant, teismas įsakė suimti kitus 14 kaltinamųjų, kurie nestojo prieš teismą. Tokis įsakymas neturi reikšmės, nes 13 iš jų gyvena Vokietijoje ir kažin, ar kada nors grįš į Ameriką. O vienas kaltinamasis Jessey Jordan'aitė yra Anglijos kalėjime.

Pirmiausia buvo klausinėtas Karl Voss'as, kuris buvo mechanikas Severskio lėktuvų dirbtuvėse (Farmingdale, L. I.), kur statomos amerikonų skraidančios tvirtovės.

Laivo "Europos" tarnautoja Johanna Hoffman'aitė, buvęs kareivis Erichas Glazer'is ir pabėgęs iš kariuomenės puskarininkis Hunteris Rumrich'as — visi keturi pasisakė "nekalti".

Kadangi jie neprisipažįsta, tai turės būti teisme su liudytojų pagalba įrodyta jų kaltė. Kalbama, kad valdžia turi tų kaltinamųjų pasirašytus prisipažinimus.

Valstybės gynėjas pranešė, kad Anglijos valdžia žadėjo gauti liudytojų parodymus prieš J. Jordan'aitę.

Pirmasis posėdis baigtas. Po kelių savaičių atostogų teismas tęs toliau tardymus. Kitas teismo posėdis įvyks rugpiūčio 1 d.

GUBERNATORIUS LEHMANAS NORI BŪTI AMERIKOS SENATORIUS

Darbo partijos reikalavimai sukėlė didelio sumišimo demokratuose, kurie žada kreiptis pas prezidentą Rooseveltą

NEW YORKAS, birželio 23 d. — Demokratų eilėse kilo nesusipratimų po to, kai New Yorko gubernatorius Lehman'as pareiškė, kad statys savo kandidatūrą į senatorius, į mirusiojo sen. Copeland'o vietą. Šios valstybės vyriausias valstybės gynėjas Bennet'as stato savo kandidatūrą į New Yorko gubernatorius.

Lehman'as yra gana populiarus, per paskutiniuosius rinkimus gavo nuostabiai daug balsų ir dėl to gali būti išrinktas į senatorius. Kiek mažiau vilties Bennet'ui.

Wagner'is nori vėl būti perrinktas senatorium.

Repūblikonai vėl mano statyti Blackley kandidatu į New Yorko gubernatirius. Minimas ir valstybės gynėjas Thomas Dewey, kuris tuo tarpu nesutinka kandidatuoti.

Didelio sumišimo įnešė darbo partijos reikalavimai, su kuriais demokratams tenka skaitytis. Dėl to sumišimo abi pusės mano kreiptis pas prezidentą Rooseveltą ar J. Farley.

ANGLAS PATENKINTAS LIETUVA

KAUNAS. — Keletą dienų viešėjo Lietuvoje anglų parlamento narys, žymus ugniagesybos vedėjas Sir Thomas Cook'as.

"Būdamas Lietuvoje, — sako T. Cook'as, — aš stebėjau krašto daromą pažangą ir ją lyginau su kitais Baltijos kraštais. Reikia pripažinti, kad Lietuva yra padariusi žymią pažangą".

Pirmoji Uragvajaus ir Argentinos lietuvių ekskursija

KAUNAS. — Į Lietuvą atvyko pati pirmoji (ne tik šiais metais, bet ir iš viso) Uragvajaus ir Argentinos lietuvių ekskursija. Viso su ja atvažiavo 25 žmonės, kurie išsiskirstė pas savo gimines po visą Lietuvą.

Ekskursantai stotyje buvo sutikti. Užsienio Lietuviams Remti Draugijos vardu juos pasveikino šios draugijos pirmininkas adv. R. Skipitis.

Lietuvoje jie bus apie porą mėnesių.

BELGŲ ORDINAS VYT. BACEVIČIUI

KAUNAS. — Belgijos karalius Leopoldas III ir karalienė Elžbieta atskiroje audiencijoje Laekeno pilyje apdovanojo ordinu muziką Vytautą Bacevičių.

— Paukštienos kaina kiek nukrito šiomis dienomis; mėsos kaina pastovi.

ČEKAI NEPALEIDŽIA VOKIEČIŲ LAKŪNO

PRAHA, birželio 22 d. — Vidurinėje Europoje nuotaika vėl pablogėjo, nes Čekoslovakijos vyriausybė atsisakė paleisti sulaikytąjį vokiečių karo lakūną, kuris su lėktuvu nusileido čekų žemėje.

Pasirodo, kad tas lėktuvas skraidė viršum Škodos ginklų dirbtuvių. Ligi šiol Čekoslovakijos vyriausybė atsisako paleisti lakūną.

Dėl to įvykio dar labiau pablogėjo ir taip jau nekokie santykiai tarp Prahos ir Berlyno.

Kitais metais surašys Lietuvos gyventojus

KAUNAS. — Jau kelinti metai aktualus naujas visuotinis Lietuvos gyventojų, žemės ūkio, pramonės ir prekybos surašymas, kaip praneša "Tautos Ūkis", norimas atlikti ateinančiais metais.

Tam atitinkamų įstaigų jau dabar yra ruošiamasi. Paskutinis visuotinis Lietuvos gyventojų surašymas yra buvęs net 1923 m., žemės ūkio 1930 m., o visuotinio pramonės ir prekybos surašymo dar ir visai nėra buvę.

ORAS

Numatoma: tarpais debesuotumas ir gali būti lietaus.

Saulė teka 5:24, leidžiasi 8:31. Dienos ilgis 15 val. 9 min.

PO AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDĄ PASIŽVALGIUS

Nesusikalba

Naujienos savo apžvalgoje sako: "Diktatūra (suprask, Lietuvos vyriausybė) padovanojo Vilnių lenkams!" Ir ten pat deda savo korespondento Lietuvoje pranešimą, kuris sako: "Lenkai, įsigalėjus naujai Lietuvos konstitucijai (kurią dabartinė Lietuvos vyriausybė sugalvojo ir paskelbė) pasiuntė Lietuvos vyriausybei verbalinę (?) notą dėl Vilniaus. Mat, naujoje konstitucijoje yra pasakyta, **kad Vilnius yra Lietuvos sostinė.**"

Naujienų redakcija turbūt nei konstitucijos, nei savo korespondento rašto neskaitė. Bet Lietuvos piliečius kasdien moko kaip save politiniai tvarkyti.

Korespondentas praneša įdomių žinių apie lenkų atstovybės narių būklę Kaune. Sako, "jie platesnių Lietuvos visuomenės sluoksnių nepasiekė, niekas su jais į artimesnius santykius nenori sueiti".

Todėl Bostono **Darbininko** gal bus bergždžia baimė, kad lenkai mūsų inteligentiją sulenkinsią.

Lenkai savo atstovybę Kaune norį padaryti "vyriausia" visai Pabaltijai. Dėl to Kaune žada didelius rūmus pasistatyti ir juose sukišti nemaža viskių "ponų", kurie Kauną, Rygą ir Talliną "observuos".

Misterijos

Naujienų korespondentas, Rytietis, nusiskundžia New Yorko lietuvių šaltumu, Chicagos Pirmyn chorą į Lietuvą išlydint. Tiesa, New Yorko lietuviai iš senų laikų nemėgsta minioms subėgti į svarbesnius įvykius. Gal gausiausiai susirinko 50 metų **Vienybės** jubiliejų paminėti. Rytietis poetingai šaukia:

"Kultūringas lietuvis gali lenkti galvą iš gėdos, žiūrėdamas į tokį suakmenėjusį tautiškumą".

Nekalbant apie tai, kad šitoki "suakmenėjusį tautiškumą" nuo 1906 metų Amerikos lietuviuose dabartinis **Naujienų** redaktorius sušilęs skiepija, pasiskaitykime ką **Sandaros** anglų kalbos skyriaus redakcija apie Pirmyn choro elgesį sako:

"Stebūklų stebūklų įvyko! Tautinių Kapinių sukaktuvėse (Chicagoje) programoje dalyvavo Pirmyn choras ir įvyko rimtas dalykas. Choras atsisakė **Tautos himną giedoti!**"

Matyti ir choro vadai suakmenėjusiu tautiškumu serga.

Tautininkai šiam socialistų leliojamui chorui yra gero padarę: jei ne tautininkų **Dirvos** redaktorius, K. S. Karpius, niekas gal nebūtų sugalvojęs chorui suruošti atsisveikinimo programą per Amerikos NBC radijo stočių tinklą.

Užsirišk akis ir "bendra" veik!

Vilnis nustebo Bridgeporto, Conn., sandariečių kuopos rezoliucija, kurioje reikalaujama kitokiu pagrindu sudarytos vyriausybės Lietuvoje. Atminties trumpumas gal kliūdė matyti, kad šitokias rezoliucijas sandariečiai priimdinėja nuo 1926 metų perversmo. Sandariečių nuotaika šiuo klausimu niekad nepasikeitė. Sandariečių ir visų tautininkų troškimas yra, kad Lietuvoje būtų tokia vyriausybė, kokios **Lietuvos gyventojai nori.** Sandariečiai galvoja, kad tie gyventojai norį tokios tvarkos, kokia buvo prieš 1926 metų perversmą. Kiti tautininkai siūlo šitą klausimą palikti Lietuvos gyventojams ir nemano, kad tai **Amerikos lietuvių reikalas Lietuvos gyventojus mokyti politinių principų, ar talkininkauti Lietuvos politinėms srovėms ir jų vadams.** Kuri pažiūra geresnė, ar Amerikos lietuviams sveikesnė yra asmens skonio ir politinio išsilavinimo klausimas. Kairieji visus, kurie Amerikos lietuviams siūlo nesikišti į Lietuvos partijų vidaus kovas, vadina "fašistais", nors fašizmas, pasak Maskvos raudonųjų teologų, esąs, niekas kitas, tik "kapitalizmo paskutinis pasispardymas". Lietuvių kapitalistų niekad nebuvo, todėl jiems ir "paskutinių pasispardymų" negalima daryti, vadinas, ir fašistų nėra. Na, bet pravardžiuotis mūsų kairiųjų mokyti nereikia. Jie su tuo čiulpiku gimę.

Tačiau įdomu, kaip jie sandariečius į savo "bendrą frontą" priimtų. **Vilnis** štai, ko iš sandariečių reikalauja:

Nestatyti savo kandidatų į SLA.

Nekritikuoti socialistų ir komunistų koaliciją vadinamame "Amerikos Lietuvių Kongrese".

Neturėti bendrų konferencijų su kitokių krypčių tautinėmis srovėmis.

Reiškia, užsirišk akis, padžiauk protą ant lentynos ir stok petys į petį su kairiaisiais ugniakalnių Lietuvoje kurti.

Sandariečiai turbūt pasakys — "dėkui".

Iš didelio debesio...

Į Scrantoną šaukiama bendra mūsų socialistų ir komunistų konferencija, kuri vyniojama į vadinamo "Amerikos Lietuvių Kongreso" vėliavą. Kongresas, sako, svarstysiąs:

Lietuvos gynimą ir Vilniaus krašto gelbėjimą. Visų Amerikos sroviu susivažiavimą tiems tikslams. Šaukimas antrojo "kongreso". Kultūrinės ir tautinės problemos Amerikos lietuviuose.

Bet **tikras kongreso tikslas** — pasmerkti dabartinę Lietuvos vyriausybę ir reikalauti jos pasišalinimo, nes kita (komunistai ir socialistai tiki) duosianti jų bendraminčiams Lietuvoje propogandai laisvę. Amerikos lietuviuose tikslas būsiąs (pasak Andriulio **Vilnyje**) "prispirti bendrai veikti" visus, kurie bendram veikimui priešinasi, arba "juos izoliuoti". Reiškia, paskelbta karas visiems lietuviams, kurie nenori į vieną dūdą su socialistais ir komunistais pūsti.

Tačiau reikia turėti galvoje ir šiuos įvykius:

Komunistų kontroliuojamos lietuvių meno sąjungos vadas Bovinas siūlo kairių meno draugijoms susirūpinti Lietuvos praeitimi ir liaudies menu. Kairiųjų literatūros draugijos žmogus Abekas siūlo draugijai pasukti "liaudies pobūdžio" keliu. Kongresui siūloma svarstyti "Lietuvos gynimas ir Vilniaus krašto reikalai". Argi tai reikštų tikrai apgalvotą ir nuoširdų posukį tautiniu keliu? Katalikai komunistų ištiestosios "broliškos rankos" nepriėmė. Ar priims tautininkai nau jus talkininkus, kurie jiems siūlosi?

Vyt. Širvydas

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:	
Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.
Nesunaudoti rankraščiai nesaugojami.
Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitras — Vedėjas.
J. Tysliava — Redaktorius.

Remkite tuos, kurie remia jūsų laikraštį.

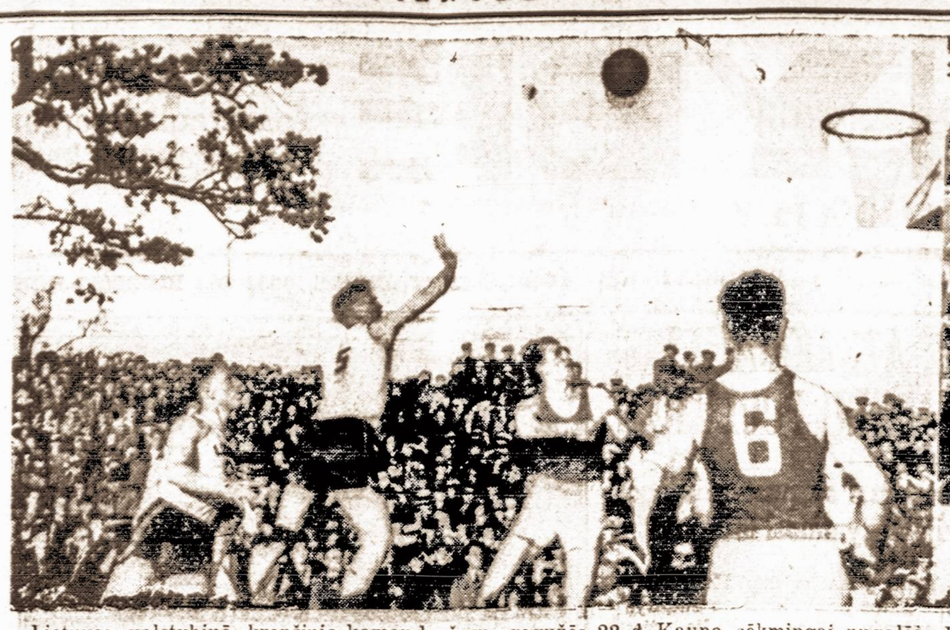

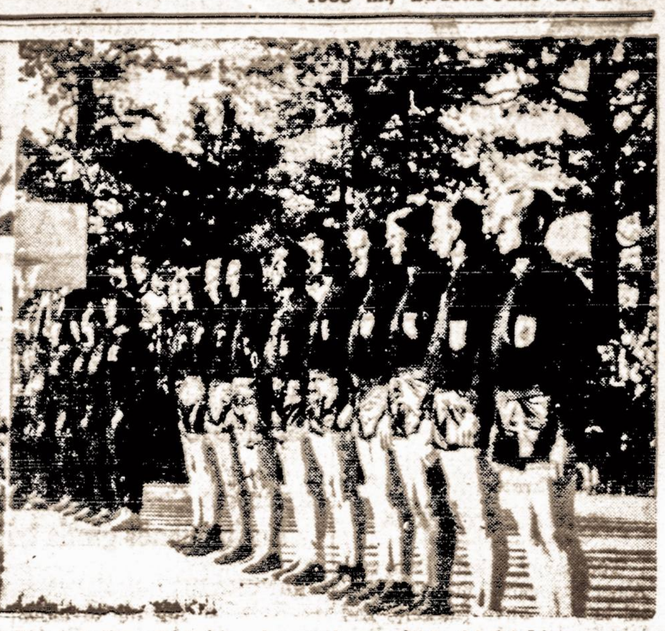

Lietuvos valstybinė krepšinio komanda š. m. gegužės 22 d. Kaune sėkmingai nugalėjo Prancūzijos valstybinę komandą rezultatu 36:24 Lietuvos naudai. Kairėje — vaizdas iš tarpvalstybinių krepšinio rungtynių Lietuva Prancūzija, įvykusi š. m. gegužės 22 d. Kaune. Lietuvos valstybinė komanda apsirengusi baltais marškiniais ir juodomis kelnėmis.

TAUTŲ FESTIVALYJE LIETUVIAI LABAI STEBĖTINAI PASIRODĖ

PHILADELPHIA, Pa. — (Mūsų specialio korespondento). Šiemet Philadelphijos miestas labai iškilmingai švenčia 150 metų Amerikos konstitucijos paskelbimo dieną. Gatvės ir namai išpuošti, o iškilmių programa sustatyta net keturioms dienoms.

Pažymėtina tų iškilmių pirmoji diena, šeštadienis, birželio 18 d., kuri buvo paskirta tautų festivaliui.

Taigi, nekantraudamas, išsirengiau į stadioną net dvi valandas anksčiau, negu reikėjo, manydamas, kad dabar tai pamatysiu tai ko akys dar nemačiusios.

Ir neapsirikau. Be abejo, iš anksto žinojau, kad toje didžiulėje šventėje, kartu su kitomis tautomis pasirodys ir mūsiškiai lietuviai. Tai prisidėjo prie dar didesnio nuotaikos pakilimo ir įdomumo.

Gerokai prieš laiką (pradžia buvo paskirta lygiai 7:30 val. vak.) pradėjo rinktis būriai žmonių ir į iš anksto paskirtas stadione vietas tvarkingai žygiavo įvairių tautų šokėjai ir orkestrai ir chorai. Buvo iš tikro ko pažiūrėti, skotai, persai, rusai, ukrainiečiai, lenkai, čekoslovakai, vengrai, italai ir galop lietuviai, visi savo tautiniuose kostiumuose tvarkėsi ir nekantriai laukė savo eilės, norėdami parodyti tai, ką turėjo gražiausio tautiškuose šokiuose, muzikoje ir dainose.

Po eilės kalbų, kurias buvo gana sunkoka sekti prasidėjo koncertine ir šokių programos dalis.

Galite įsivaizduoti gražu vakarą, monumentalaus stadiono centrą, apšviesta tūkstančiais šviesų. Jame, ant pakylos estrados, išeidavo viena po kitos įvairių tautų šokėjai ir jų muzikantai. O chorai turėjo savo specialią estradą stadiono gale, prie mikrofonų.

Laikas bėgo nepastebint. Galop, apie 11 val. v. sklandžiu balsu vakaro iškilmių vedėjas iškvietė lietuvių chorą prie mikrofonų, Apie 120 lietuvių choristų ir rūtų vainikėliais pasipuošusių choriščių buvo triukšmingai pasveikinti katutėmis. Mūsų choras, kuris buvo vedamas jauno ir gabaus Antano Dziko, buvo sudarytas iš Lyros, Dainos ir kelių bažnytinių chorų geriausių jėgų.

Repertuarą turėjo paruoštą iš trijų dainų: Oi čiu čia liūlia, Oi laksto vanagėlis ir Ar tu žinai, mano broli. Visos dainos skambėjo nepaprastai harmoningai. Ypač paskutinės dvi savo meliodingumu, stipraus choro ir gero susidainavimo dėka, laimėjo visos publikos simpatijas. Ramiai galiu tvirtinti, kad lietuviai tą vakarą galėjo prilygti tik garsaus profesoriaus vedamas italų choras. Čia dar kartą pasitvirtino garsus mūsų dainos lobis ir įgimtas lietuvių dainos pamėgimas.

Šokiuose kur lietuviams teko užbaigti to vakaro šventę, dalyvavo visa stadiono publika. Neįtikėtina? O vis dėlto taip buvo. Kuomet mūsų rūtomis apsikaišiusios lietuvaitės ir berneliai, smagios armonikos, smuiko ir kitų instrumentų muzikos lydimi, pradėjo šokti klumpakojį ir Noriu miego — šokėjams plojant delnais, visa stadiono publika jiems pritarė ritmiškai savo delnais. Visa stadiono publika šypsojosi ir kartu plojo. Kiti, sustoję, bandė sekti ritmiškus šokių judėsius. Tas vakaras buvo lietuvių vakaras tuo metu...

Publikai prašant, šokius reikėjo pakartoti ir vyr. vakaro ceremonialmeisteris turėjo vargo nuraminti publiką ir baigti programą, nes visos grupės buvo jau seniai išsirikiavusios ir laukė lietuvių įspūdingam finaliniam vakaro paradui...

Lietuvių programos rengimo komisija susidėjo iš J. Kavaliausko, J. Lukoševičiaus, L. Buros, A. Smito, Žadeikos ir Zalecko. Šokius parengė Kavaliauskai ir L. Buras.

J. Šukys

LIETUVOS AMATAI TARPTAUTINĖJE PARODOJE BERLYNE

Dabar Berlyne vyksta tarptautinė amatų paroda, kurioje ir Lietuva turi savo skyrelį. Pramonės ir Amatų Rūmų pirmininkas Kurkauskas suteikė spaudai žinių apie Lietuvos dalyvavimą šioje parodoje.

Tokia paroda šiemet surengta pirmą kartą. Viso joje dalyvauja per 30 valstybių. Paroda buvo atidaryta gegužės 28 d. ir baigsis liepos 10 d.

Organizuojant Lietuvos tautinį skyrių, nuo plataus masto Lietuvos amatų ir jų pažangos atvaizdavimo buvo atsisakyta, nes buvo gauta nedaug vietos. Todėl, taikantis prie sąlygų, buvo nusistatyta pirmoje tarptautinėje amatų parodoje pavaizduoti daugiau dailiųjų amatų dirbinius.

Lietuvos amatų įmonės, amatų mokyklos ir paskiri amatininkai parodė gyvą susidomėjimą paroda ir pateikė gausios medžiagos, iš kurios buvo galima padaryti reikiamą eksponatų atranką pasirodyti tarptautinėje parodoje greta kitų aukštos amatų kultūros tautų.

Lietuvos skyrius galima laikyti nusisekusiu sutvarkymo ir eksponatų parinkimo prasme. Tą patvirtina ir gautieji gausūs įvairių laipsnių pažymėjimai, kurių tarpe yra du aukščiausi: vienas Lietuvos amatams ir reprezentantui — tautiniam skyriui, kitas tautiškiems moterų drabužiams. Be to, yra premijuoti sidabro medaliais baldai, keramika, audiniai, kilimai, mezginiai, medžio drožimai, gintaro dirbiniai.

PASTABOS

Gudruoliai sako, kad dabartiniai laikai ne "depresija, o tik recesija". Nežiūrint, kaip mes ją pavadysim, tai yra labai sunkūs laikai gyventi.

Atidžiai pažiūrėjus, pamatysime, kad ši recesija nėra jokia viršgamtiška nelaimė, o tik keletos "gudrių" žmonių lobio sumetimo darbas. Ir štai tas "sumetimas": pirma — pakridyti unijas, kurių vadai labai karštai griebiasi už politikos, norėdami paimti šios šalies valdžią į savo globą, antra — darbininkams apkapoti algas, pavyzdžiui, nuo 75 iki 35 centų už darbo valandą.

Kas laimės ir kaip laimės šią kovą, sunku pasakyti. Bet labai lengva pasakyti, kad dėl šios kovos, kuri eina tarp valdžios užurpatorių, kapitalistų ir rimtų piliečių, daugumas šalies žmonių kenčia skurdą ir badą, nekalbant apie ekonominius nuostolius.

Deja ir tai yra demokratinėje ir civilizuotoje valstybėje — United States of America!

Laikraščiuose skaitome, kad prisiekusieji teisėjai vieną kriminalistą pripažino protiškai nesveiku ir, suprantama, tuo remdamiesi, jį atleido nuo bausmės. Bet publikai pradėjus niurnėti, gydytojai ištyrė, ir pasirodo, kad tas vyras visai sveikas.

Dabar aiškiai matyti, kad gydytojams reikia ištirti tų sveikų vyrų ir moterų protą, kurie paskirti spręsti kriminalines bylas.

Tie lietuviai, kurie sėja tarp savęs neapykantą, ardo tautinį solidarumą, naikina tautinį sąmoningumą, tramdo pažangą, teršia savo vardą ir į pavojų stato Lietuvos nepriklausomybę, tikrai priklauso tautos išgamų ir tėvynės judošių vardas.

Amerikos komunistai savo neseniai įvykusioje konvencijoje pasakė: "...defend the United States Constitution. Defend the Communist Party as a working class political party carrying forward the traditions of Jefferson, Paine, Jackson and Lincoln and of the Declaration of Independence".

J. J. Smailis

Šioje karikatūroje vaizduojamas dabartinis Airijos ministras pirmininkas Eamon de Valera, kurio partija krašto rinkimuose leimėjo apsoliutišką daugumą parlamente. Eamon de Valera partija gavo 77 vietas parlamente, tuo tarpu, kai kitos trys partijos — 61 vietą iš viso. Eamon de Valera pareiškė, kad per šiuos ateinančius penkerius metus jo vadovaujama valdžia bus stipri ir nesikeičianti.

ULTIMATUMAS

Rašo *JONAS ŠLIBURIS*

Rugpiūčio 3 dieną, 1910 metais, mane Jonas Kukulis Čikagoje palydėjo į La Salle gelžkelio stotį. Reiškia aš važiuoju iš Čikagos. Iš bildesio, dulkių ir skerdyklų dvokesio, aš išvažiuoju.

Negaila man Čikagos. Tik širdį kutena tas, kad aš palieku ją ir išvažiuoju. Išvažiuoju neatsisveikinęs. Taip ir reik. Poetiškas dalykas yra mylėti. Bet dramatiškai tragiškas neatsisveikinti, palikti ir išvažiuoti. Jaučiu, kad palieku skaudų pašiną jos širdyje. Ir tokis pat pašinas įsmigęs man į širdį. Diegia. skaudu. Norėčiau paimti, ištraukti ir išmesti per langą. Bet su ranka jis nepaliečiamas. Jaučiau skausmą ir neramu.

Traukinyje. Kažinkokia rami nuotaika. Žmonės užsimąstę. Per didelę, išsiskleidusią Čikagą traukinys ejna, rieda palengva. Miestas, bokštai, kaminai, bildesys, dulkės — viskas lieka. Manyje atsiminimų sluoksniai taip pat lieka. Ir aš važiuoju.

Krašte miesto kaminų giria. Lyg molinių armotų artilerija nustatyta tiesiai į dangų. Rūksta dūmai tiesiai Dievui į akis. Greit pasikeitė ir tas vaizdas. Jau lygumos, laukai, pievos, krūmai ir upių krantai.

Ilgai žiūrėjau į besikeičiančius vaizdus, akys pavargo ir užsnūdau. Traukinys stuktelėjo ir aš pabudau. Temo. Prie mažos stoties vieni žmonės išlipo, kiti įlipo. Dabar traukinyje žmonių mažiau.

Vėl važiuojame.

Greta manęs atsirado dvi moterys; viena sena, kita jauna. Matyt, motina ir duktė. Jos kuitėsi ir valgė. Dukteriai iškrito nosinaitė. Aš paėmiau, kumštelėjau į alkūnę ir padaviau.

— Ačiū! — ištarė.

Dar tą savo ačiū palydėjo su tokia gražia, žavėjančia šypsena... Paskui jos motina paėmė iš maišelio orinčių, padavė dukteriai ir liepė man duoti.

Aš paėmiau, linktelėjau galvą ir ištariau:

— Ačiū!

Baisiai buvau ištroškęs gerti ir tas orinčis atgaivino mano širdį.

Keleivių nedaug. Visi snaudžia. Motina perėjo į kitą sėdynę, pasakė dukteriai, kad saugotų turtą. Pati susirietė ant sėdynės ir užsimerkė.

— Jūs nenorite miego? — tarė man duktė.

— Ne — atsakiau.

Duktė padavė man savo delmoną, su pinigais ir tarė:

— Saugok! Aš migsiu.

Graži mėlynakė. Mane baisiai nustebino tas, kad ji pasitiki nepažįstamu žmogumi. Ir ji susirietė ant sėdynės ir užsimerkė.

Atsimerkė, lyg ką pamiršus, nusšypsojo tarė:

— Labanaktis.

— Labanaktis — aš pridėjau.

Likau vienas. Nesmagu.

Atidariau jos delmoką ir žiūriu. Maža knygutė. Jos užrašai ir adresai. Vardas Dolores Ruxton. Pinigų būtą keturiolika dolerių ir aštuoni centai.

— Kad tai būčiau vagis!

Uždariau vėl tą jos kapšą ir žiūriu į miegančią mergaitę. Jos veidukas rausvas. Plaukų kuokštas ant kaktos pasviręs. Aš mačiau daug gražių daiktų. Židinčios gėlės. Dangus. Saulė. Krantas, upė ir joje žydinčias vandens lelijas. Ir niekas man nebuvo taip gražu, kaip šitos mergiukštės veidas. Aš apsvaigau.

Aš tirpstu. Imti ir pabučiuoti. Bet ne. Kas iš to gali išeiti? Ji gali nusigąsti ir suklikti. Juk tai skandalas. Baisu! Bet aš praradau valią. Dabar tas rausvas veidužis — man fantazijų pasaulis. Na ir kas. Prispaudžiu savo lūpas prie jos lūpų ir...

Dabar ji atmerkė akis. Jos akys, kaip dvi saulės spindi savo auksine šypsena į mano veidą.

— Padaryk taip dar sykį.. — tarė.

Ir vėl saldus gaisras prie mano lūpų... Ir aš dabar nežinau, kur esu ir, kaip esu. Atsisėdau atgal į savo vietą.

Tyla.

— Cleveland! — sušuko konduktorius.

Jos abidvi šoko. Renkasi daiktus. Trina akis. Reiškia eis. Lyg kokis sapnų angelas pripylė pilną širdį džiaugsmo ir vėl išnyks.

(Bus daugiau)

AMERIKOS LIETUVIŲ SKAUTAI IR POLITIKA

CLEVELAND, Ohio. — Tveriantis dr. Vinco Kudirkos skautų vyčių būreliui Clevelande, teko pastebėti, kad daugelis šį būrelį smerkia, o kiti lygina su Amerikos Vyčių kuopomis ir jų veikimu. Dar kiti įsikarščiavę ir pamatę, kad į šį būrelį įeina neseniai atvažiavę iš Lietuvos ir veiklūs jaunuoliai ir jaunuolės, o taip pat ir senesnieji — vedę ir nevedę lietuviai, praminė Smetonos šalininkais ir fašizmo sekta, kurią reikia užgniaužti šioje "darbininkų šalyje."

Jeigu pradėti kritikuoti šį būrelį ir jo narius skautus vyčius, tai pirmiau patartina susipažinti, kas yra tas skautas, iš kur jis atsirado ir kokia yra jų politika, o tik tuomet galima primesti, kad jie yra vienos ar kitos rūšies sekta.

Skautų broliją yra suorganizavęs ir įkūręs anglas Robertas Baden Powelis Afrikoje, Mefekingo mieste 1907 metais. Prieš tą laiką, jam dar karininku būnant, teko kariauti su maurais. Būdamas apsuptas priešų iš visų šalių, neturėdamas maisto, o taip pat netekęs didesnės dalies savo kariuomenės ir neturėdamas vilties atsilaikyti, sumanė vietoje vyrų pastatyti jaunus 12 ir daugiau metų vaikus.

Vienus pastatė su šautuvais gintis, kitus žvalgyti priešą, o trečius, drąsiausius išsiuntė su pranešimais į anglų kolonijas, prašydamas greitos pagalbos. Nors toks jo sumanymas buvo pavojingas ir ryžtingas, bet vis dėlto jo dėka, apsigynimas buvo pailgintas, pagalba sulaukta ir karas laimėtas.

Grįžęs į Angliją, Robertas Baden Powelis tų jaunuolių darbus nepamiršta ir iš tokių jaunuolių sudaro organizaciją ir duoda jiems vardą skautai (iš anglų kalbos scout--reiškia žvalgas). Laikui bėgant, ši organizacija smarkiai plečiasi Anglijoje, o vėliau ir visame pasaulyje.

Plečiantis ir didinantis šiai organizacijai, tvarkėsi jos programa ir dabar prieita to, kad ji tinka vaikui, jaunuoliui ir seneliui, o taip pat ir moterims. Štai, jau turime jaunesniuosius skautus nuo 8 iki 12 metų, skautus nuo 12 iki 18 metų ir skautus vyčius nuo 18 metų, moteris jaunesnias skautes, skautes ir vyresnes skautes.

Imkime dabar Skautą Vytį ir Amerikos Vytį ir palyginkime. Ar jų sutvarkymas ir atsiradimas sulygs su vienas antru? Ne, tat ir negalima sakyti, kad jie yra vienų sutvarkymų ir tikslų.

Kai dėl politikos, tai skautas yra neitralus. Jam gera ir tiek bloga viena ar kita politikos rūšis. Jo politika yra gamta ir nuo tos politikos jis nesiskiria ir nemanoma, kad kas nors tą jo politiką sukritikuos.

Jis yra savo rūšies fašistas, nacionalistas ir komunistas. Jam visi lygūs ir jis visus vienodai gerbia, išskiriant tuos, kurie niekina savo tautą, tikybą ir vyriausybę.

Su savo obalsiu: "Dievui, Tėvynei ir Artimui" žengia gamtos grožio ir tiesos takais, o su šūkiu "Budėk," budi savo tautos ir vyriausybės sargyboje.

J. Jurgelis, vyr. sklt.

Šiemet pradines mokyklas baigs 34,000 mokinių

KAUNAS. — Šiais jubiliejiniais metais pradines mokyklas baigs per 34,000 berniukų ir mergaičių.

Dauguma baigia keturis pradinės mokyklos skyrius. Be to, šešis pradinės mokyklos skyrius taip pat baigs arti 1,000 mokinių.

WYOMING KLONIO LIETUVIŲ CHORAI RUOŠIA DAINŲ ŠVENTĘ

Minės 20 m. Lietuvos nepriklausomybės sukaktį

WILKES BARRE, Pa. — Sekmadienį, birželio 26 d. Rocky Glen parke, Wyoming Klonio didieji lietuvių chorai, susijungę į Dainos Draugiją, ruošia dainų šventę, norėdami paminėti 20 metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį.

Programa, kuri prasidės 3 -ıɐʌı ı̣ ʇ̣ɐʌı̣ snq ɟ̣ɹɐʇ̣ od ɟ̣ɹɐʇ̣ ʌɐʌ ri. Dainuos didžiulis Dainos Draugijos 300 balsų choras.

Yra pakviestas dainuoti žymus Brooklyno solistas, dainininkas Alekas Vasiliauskas, dramatinis tenoras,

Kalbės Pennsylvanijos valstybės legislatūros narys Antanas Janušaitis iš Scrantono.

Taip pat yra pakviestas Pennsylvanijos gubernatorius George H. Earle.

Dainuos Binghamtono lietuvių choras, vadovaujant muz. Emil C. Šlapeliui, kurie atvažiuoja net penkiais busais.

Profesorius Ernest H. Bennett, Wyoming seminarijos muzikos direktorius gros ir akompanuos didžiuliui chorui naujais Hammond elektriniais vargonais. Chorui vadovaus muz. J. Varaitis iš Luzerne, Pa.

Programos vedėjas bus Penna. valstybės legislatorius dr. A. J. Valybus.

Daugybė jaunimo tą dieną į dainų šventę suplauks iš Luzerne, Lackawanna ir Schuylkill apskričių.

Daug žmonių rengiasi į šią dainų šventę iš Minersville, Pa. Shenandoah, Pa., Mahanoy City, Pa., Hazletono ir kitų miestų.

Dainų šventėje dalyvaus daug SLA seimo delegatų, kurie atvažiuos tą dieną susitikti savo gimines ir pažįstamus ir susipažinti su gražiu Pennsylvanijos jaunimu. Delegatams pagerbti bus išpildyta muzikalės programos dalis.

Parkas yra didelis, gražus, prie vandens. Visoki įrengimai pasilinksminimui. Iš toliau atvažiavę išgirs, kaip šios apylinkės lietuviai moka gražiai dainuoti.

Užkandžiai ir gėrimai bus tik lietuvių daryti. Kurie atvažiuos anksčiau, gaus geresnius stalus pavėsyj. Tai bus linksmiausia diena Wyoming Klonio lietuviuose.

Rocky Glen parkas yra 3 mylios nuo Scrantono.

Rengimo komisija

LIETUVA PAGERBĖ PROF. GRAHAM

WASHINGTN, D. C. — Birželio 18 d. Kalifornijos universiteto profesoriui p. M. Graham, ką tik grįžusiam iš Lietuvos, buvo įteiktas aukšto Gedimino ordino ženklas už jo moksliškus raštus apie Lietuvos nepriklausomybės atsteigimą ir už kitus raštiškus darbus, kuriuose jis atremdavo neteisingus priekaištus. Ordino ženklas buvo įteiktas Lietuvos Pasiuntinybėje. Pulk. P. Žadeikis, Lietuvos Įgaliotas Ministras, kuris pasakė trumpą profesoriaus veiklos įvertinimo kalbą. Prof Graham, priimdamas ordiną, nuoširdžiai dėkojo Lietuvos Prezidentui p. Smetonai, su kuriuo profesorius turėjo Kaune ilgoką pasikalbėjimą apie netolimos praeities nepriklausomybės atgavimo laikus. Ceremonijoje dalyvavo ponia Žadeikienė, Latvijos Pasiuntinys, dr. Bilmanis, su žmona ir kiti. Prof. Graham vasaros metu darbuosis Chicagos universitete.

SUSIPAŽINKIME SU DABARTINE LIETUVOS VYRIAUSYBE

Švietimo ministras prof. Juozas Tonkūnas

Lietuvis biržietis, kilęs iš Pasvalio valsč., Stačiūnų kaimo. Aukštąjį mokslą išėjo Maskvoje Žemės Ūkio Akademijoje. Aktingas nepriklausomybės kovų dalyvis, jis 1918 m. pabaigoje Pasvalio apylinkėse suorganizavo partizanų būrį, kuris sėkmingai kovojo su Rusijos bolševikais Panevėžio-Latvijos sienos rajone.

Kovoms aprimus, jis buvo pakviestas į Žemės Ūkio Ministeriją prie dvarų parceliacijos, o 1922 m. paskirtas žemės reformos departamento direktorium. Nuo 1924 m. prof. Juozas Tonkūnas dirba švietimo srityje. Buvo Lietuvos universiteto agronomijos skyriaus docentas, Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijos žemdirbystės katedros vedėjas, tos pačios akademijos profesorių tarybos sekretorius, vėliau ekstroordinarinis profesorius, akademijos prorektorius, akademijos rektorius, o nuo 1934 m. birželio mėn. — Švietimo Ministras. Jam atsistojus visos Lietuvos švietimo vadovybėje, padaryta didelė pažanga jaunuomenės mokslinimo srityje, įsteigtos dvi aukštosios mokyklos Klaipėdoje (Pedagoginis Institutas ir Prekybos Institutas) ir įvykdyta ištisa eilė naudingų reformų vidurinėse bei žemesnėse mokyklose.

Taigi, matome, kokių didelių nuopelnų vyrai sudaro dabartinę Lietuvos vyriausybę ir dėl to nenuostabu, kad šita vyriausybė krašte turi tokį didelį pasitikėjimą ir palankumą. Su pagarba ir bešališkumu ir mes ją turime vertinti ir moraliniai remti.

Visokiais kelionių ir dokumentų reikalais kreipkitės į Venybės Travel Bureau, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ ADVOKATŲ KONFERENCIJA SLA SEIMO DELEGATŲ PIKNIKAS

SCRANTON, Pa. — Amerikos lietuvių advokatų draugija turės savo konferenciją birželio 26 d. Hotel Jermyn. Prieš SLA seimą. Jie rengia bankietą tą pačią dieną, tame pačiame viešbutyje, 7 val. vakare. Bilietas į bankietą $1.50.

Kalbės teisėjas Žiūrys iš Chicagos ir aukščiausiė Pennsylvanijos teismo teisėjas George U. Maxey ir kiti.

Visą bankieto ruošą apsiėmė vietinis advokatas lietuvis Edward Yawars Jr. Pas jį galima ir bankieto bilietų gauti.

SLA seimo delegatams rengiamas piknikas Gedimino parke. Prasidės tuoj po pietų. Bus žymūs kalbėtojai: adv. F. J. Bagočius, dr. M. J. Vinikas, Naujienų redaktorius P. Grigaitis ir Tėvynės redaktorius St. Vitaitis. Tai nepaprasta proga išgirsti šiuos žymius kalbėtojus vietos lietuviams.

Tauras

BENDROS PASTABOS

Perskaitęs Vienybėje žinią apie Ksavero Vanagėlio-Sakalausko mirtį, atsidusau ir pamaniau: koks žmogaus likimas, gimė, augo ir mokslą įgijo savo tėvynėje Lietuvoje, gyveno ir gyvenimą baigė svetimoj šaly, kuri jo tėvynę siekė praryti. Turbūt jam sunku buvo gyventi už savo tėvynės sienų, kad savo krašto ilgėdamasis, poeto žodžiais aimanavo: "Lėkčiau, lėkčiau, kad galėčiau, paukščio sparnus kad turėčiau — ten atrasčia tarp savųjų daug linksmybių aš saldžiųjų!" O 1923 m. skaičiau jo laišką, rašytą iš Varšuvos, kur skundžiasi, kad labai pasilges Lietuvos ir norėtų į ją grįžti, bet negali, nes iš Lenkijos valdžios gauna pensiją, o į Lietuvą išvažiavus, jam tą pensiją valdžia atimtų. Dabar jam teko sugrįžti į savo tėvų žemę, bet jau tik į šaltuosius Vilniaus kapus.

V. Širvydas, Lietuvos Ginklų Fondą boikotuojančiam dr. Graičūnui aiškina, kad tautai ar valstybei vienu mokslu atsiginti nuo priešo negalima, tam reikia armotų. O aš tai aiškinčia kitaip. Sakyčia, kad mokslas nevisur giliuoja, o jei kur giliuoja, tai tik ten, kur yra kam tinkamai jį sunaudoti, o sunaudoti jį ne visi moka. Vieni juo apsiginklavę ramiai dirba ir to darbo vaisium pelno naudą sau ir kitiems. O kiti į mokslą įsilipę, lyg į kokias klumpes, jomis beldžiasi visą savo amžėlį jokio naudingo darbelio neveikdamas, tik skandalijasi, trukšmauja ir rėkdamas kitiems ramybę ardo. Don Kišotas mokslo klumpėmis apsiavęs kariavo su avių pulkais ir net su vėjo malūnais, o kokia nauda iš to buvo jam pačiam, ar kam kitam?

Ar prieš tris mėnesius Bostono lietuvių susirinkime kažin koks liurbis iš estrados bjaurojo Lietuvą ir jos valdžią, ir suprantama, tuo įžeidė visą lietuvių tautą. Pas kitų tautų žmones tokiu atsiikimu būtų įvykęs skandalas: kultūringi žmonės būtų sukilę ir demonstratyviškai išėję iš salės, o su kultūra nesiskaitanti tam liurbiui būtų surengę ką nors panašaus kaip savo laiku waterburiečiai surengė šeštokui arba, chicagiečiai — Bagočiui. Bet Bostone nebūta nei vienų, nei kitų. Ten lietuviai lyg avys ausis suglaudusios tūnojo ir visų tų blevyzgų klausėsi ramiai, ir dabar jau po tiek laiko, dar atsimindami apie tai, laikraščiuose pasakoja ir tai atsargiai lyg kad tas liurbis nesužinotų. Užtai pas mus ir laikosi visoks "brudas".

Man labai malonu, kad Vytautas Širvydas ėmė plunksną į ranką ir pradėjo ja krapštyti mūsų visuomenės, dirvonus, apaugusius visokiomis piktžolėmis, kurių priveisė visoki mūsų liaudies demoralizatoriai ir išnaudotojai. Labai malonu, kad jaunasis Vytautas eina savo tėvelio numintu tautybei takeliu. Jei mes tokių išeivijoj augusių Vytautų turėtume keletą, tai ir aš sakyčiau, kad išeivijoje lietuvybė dar ilgai pasilaikys, nes jaunoji karta imasi pavaduoti į senatvę nužengusius ir į kapus keliaujančius senuosius veikėjus. Nuduodama viltis, kad laikraščiuose angliški skyriai ir sportas lietuvybę išlaikys ilgesniems metams, reiškia tiek pat, kiek pilstymas iš sauso į tuščią.

Kasnors

Aukos Lietuvos ginklų fondui

Lietuvos konsulatas Chicagoje gavo ir persiuntė Lietuvon sekamas aukas:

208 SLA Moterų kuopa — $80, p. U. A. Rakštienė — $2, Sandaros 35 kp. ir TMD 121 kp. — $7.10. Viso $89.10.

Už visas aukas nuoširdžiai dėkojama.

Lietuvos Konsulatas Chicagoje

SIUSKIME ATLETUS Į KAUNĄ

PHILADELPHIA, Pa. — Amerikos lietuvių kolonijos — Chicaga, Pittsburghas, New Yorkas, Brooklynas, Clevelandas, Rockfordas ir kitos mažesnės, siunčia po vieną ir daugiau atletų į Lietuvą. Kiekvienas siunčiamas atletas privalo turėti $275.000 laivakortei į Lietuvą ir atgal. Kitas visas išlaidas Lietuvoje apmoka pati Lietuva. Paskutinė išvykimo į Lietuvos Olimpijadą diena — liepos 1 diena.

Jei kitos daug mažesnės lietuvių kolonijos, siunčia atletus į Lietuvą, ir randa tam reikalui lėšų, tai mūsų trilypė didžiulė Philadelphia su Camdenu ir Chesteriu kolonija, būtinai turi pasiųsti bent porą atletų. Čia turime labai gabių lietuvių jaunuolių, pasižymėjusių Amerikos sporte. Tokie atletai suteiks mūsų kolonijai didelės garbės, dalyvaudami Lietuvos tautinėje Olimpijadoje šią vasarą.

Tuo reikalu birželio 29 d. 8 v. v. įvyks balius ir šokiai. Tai bus Tautinėje svetainėje, 928 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Komitetas, kuris rūpinasi pasiuntimu atletų į Lietuvą, kviečia visus lietuvius ateiti į šį atsisveikinimo parengimą.

F. Pukas

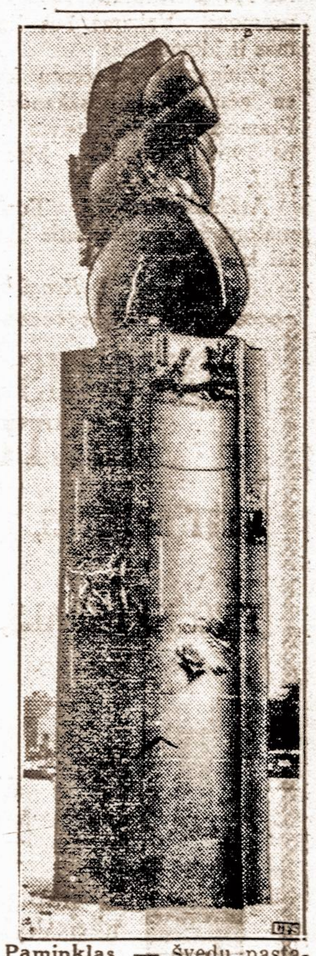

Paminklas. — Švedų pastatytas Vilmingtone, Del. Paminklas bus atidarytas birželio 27 d., kai atvyks Švedijos sosto įpėdinis Gustavas Adolfas švedų naujakūrystei paminėti.

Jeigu turite Lietuvoj giminių, kurie domisi Amerikos lietuvių gyvenimu, užprenumeruokite jiems Vienybės dienraštį.

...VIENYBĖS DIENRAŠČIO MILŽINIŠKAS

PIKNIKAS

SEKMADIENY, RUGPIŪČIO 14 D. — AUGUST, 1938

KLASČIAUS CLINTON PARKE

Betts ir Maspeth Avenues, Maspeth, L. I., N. Y.

Suorganizuota didžiulė įdomi programa
Miss Vienybės 1938 metų rinkimai
Mažų vaikų konkursas (Children's Party)
Dainos — Šokiai — Žaidimai
Sporto varžytinės — Boxing Bout
Ir daug kitų margumynų

DALINAMOS DOVANOS VAIKAMS:

Laimėjimams skiriama 3 dovanos — PILNA HOPE CHEST — — kraitis
Gros du orkestrai. Vienas šokiams, kitas — iliuminuotame ir dekoruotame parke.

ĮŽANGA — 50 CENTŲ. VAIKAMS IKI 10 METŲ — 15 CENTŲ.

Bilietai jau gaunami Vienybės administracijoj ir pas platintojus

VISI Į MILŽINIŠKĄ VIENYBĖS PIKNIKĄ!

BROOKLYN LABOR LYCEUM

SALĖ IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN.
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.
Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.
Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražus kambariai
Telefonas STagg 2-3842

TRU - EMBER COAL Co.
(Lietuvių Anglių Kompanija)
Parduoda ir pristato į namus geriausios rūšies anglis ir visokį kitokį kurą.
Patarnavimas greitas.
KADA JUMS PRISTINGA KURO, TUOJAUS TELEFONUOKITE:
EVergreen 7-1661

Telefonas: EVergreen 7-1661
TRU - EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ

JAUNAS LIETUVIŲ MENININKAS GARSĖJĄ

ELIZABETH, N. J. — Elizabetho lietuvių kolonija šiandien didžiuojasi jauno menininko tapytojo Vaclovo Budrecko pasisekimais. Dar visiškai jaunas, vos peržengęs dvidešimtuosius metus, spėjo savo srityje pasižymėti.

Kai V. Budreckas baigė Grand Central School of Arts, jo mokytojai pastebėjo nemažus jo gabumus. Ypač, kuomet Amerikos atstovė Danijai Mrs. Ruth Bryan Owens paskelbė konkursą nupiešimui originalaus "Menu" piešinio bankietams. Iš 100 menininkų, dalyvavusių konkurse, lietuvis V. Budreckas laimėjo pagyrimą ir dovaną.

V. Budreckas

Studijuojant jam toliau papildomąjį meną, "Financial World Magazine" suteikė jam dovaną ir stipendiją (1934 m.)

Šiuo laiku jo piešiniai yra drauge su kitų piešiniais išstatyti tautinėje Amerikos kilnojamoje parodoje ir Jungtinių Valstybių prezidentienė F. D. Rooseveltienė teisėjų nuomonę patvirtino ir pripažino jam Devoe & Reynolds Co. dovaną.

Dabartiniu laiku jis yra pakviestas keleto iliustruotų žurnalų patarėju.

Jis gabus ir geras lietuvis. Priklauso prie vyčių, parapijos choro, meno centro Orange, N. J. ir kt.

Linkime jaunam menininkui ateityje geros kloties.

SLA atstovų išleistuvės

Praėjusį sekmadienį, birželio 19 d. SLA salėje surengta išleistuvių vakarienė vietos ir apylinkės SLA kuopų atstovams, kurie išvyksta į SLA seimą, Scranton, Pa.

Vakarienė buvo labai smagi. Tiktai gaila, kad nedaug atstovų atsilankė.

Kaip ir visos viešos lietuvių vakarienės, taip ir ši neapsiėjo be kalbų.

SLA apskričio rengėjų komisijos vardu K. Paulauskas po trumpos atidarymo kalbos pakvietė TĖVYNĖS redaktorių S. Vitaitį vakarui vesti.

Pakviesti kalbėjo: Daukantas, Milčius, Mučinskas, Strazdas, Daukšys, Strimaitis, Vinikienė, D. Petrulis (Iš New Jersey), Steponaitis (iš Vernono kalnų), Balvočius, O. Valaitienė, V. Bukšnaitis, Cibulskis, Ščegauskas, Raščius, Mineta ir SLA sekretorius d-ras M. Vinikas.

Paskiau visi gerai pasišoko ir pasilinksminę jau vėlokai išsiskirstė.

O. Valaitienė.

LIETUVOS ŠAULIAI JAU LAUKIA DIDELĖS AMERIKIEČIŲ DOVANOS

Daugelis Great Neck'o ir Port Washington'o lietuvių pasižadėjo paremti Dariaus-Girėno Aeroklubo žygį: iš aukų nupirkti naują gerą lėktuvą ir padovanoti jį Lietuvos Šaulių Sąjungai.

Jau visai nedaug laiko liko tam patrijotiškam sumanymui įvykdyti. Tad reikia pasiskubinti ir greičiau įteikti areoklubui žadėtas malonias aukas. Netrukus jau teks minėtas lėktuvas pirkti ir tinkamai aptaisyti kelionei. Lakūnas P. Šaltenis yra labai susirūpinęs tais reikalais ir pats jau rengiasi kelionei. Jis pasiryžęs garbingai atstovauti Amerikos lietuvių lakūnus pirmoje Lietuvos olimpijadoje, kuri įvyks liepos 17 dieną ir kiek laiko truks.

Aukos Lietuvos Šaulių Sąjungos lėktuvui prašoma įteikti bet kuriam iš šių asmenų: lakūnui P. Šalteniui (88 Steamboat Road, Great Neck, L. I.), A. Vasiliauskui (51 Van Nostrand Ave.), Birutės Merginų Klubo pirmininkei panelei B. Staliulytei arba Vilkui (Wm. Wolf, 116 Steamboat Rd., Great Neck, L. I.). Aukos galima siųsti ir Dariaus-Girėno Aeroklubo iždininkui J. Ambraziejui, Brooklyne.

Siųsdami savo auką, malonėkite pažymėti, kad ji skiriama perkamam Lietuvos Šaulių Sąjungos lėktuvui.

Vietos ir apylinkės lietuviai prašomi įsigyti bilietukus Mrs. S. Rodgers padovanoto pagalvio laimėjimui, kuris įvyks aviacinėje gegužinėje liepos 2 dieną Feldmano parke, Maspeth, L. I.

Rep.

MIRĖ Jurgis Gudaitis, 75 metų amžiaus, gyvenęs 244 50th Str., Brooklyn, N. Y. Kūnas pašarvotas namie. Ateinantį šeštadienį, birželio 25 d. J. Garšva laidos į Švč. Trejybės kapines.

LIETUVI, ATMINK SAVO PAREIGĄ!

Palyginus su kitų kolonijų lietuvių nuoširdžiu pritarimu Lietuvos šaulio sparnams, mes, newyorkiečiai, esame atsilikę. Tą apsileidimą galime atitaisyti tik atsilankę į Aviacijos gegužinę, kuri jau bus paskutinė ir kartu lak. P. Šaltenio išleistuvės.

Šis nepaprastas parengimas įvyks liepos 2 dieną, Feldmans parke, Maspeth, L. I., tarp 54 ir Grand gatvių. Dalyvaus daug atstovų ir svečių iš tolimųjų kolonijų.

A. Alekna

Operos dainininkė Lucy Monroe, kuri birželio 25 d. dainuos operoje "Trys valšai" Jones Beach teatre.

Skelbkitės Vienybėje

VARDAINIŲ PRAMOGA

Šeštadienio vakarą, birželio 25d., Maspetho Petrai ir Povilai rengia vardinių vakarą — pramogą. Vakaras bus linksmas ir įdomus.

Įžanga tik 50 centų kartu su gėrimais ir užkandžiais. Pramoga įvyks Lietuvių Klube 3960 Perry Ave., Maspth, L. I.

Atsilankykite visi. Turėsite malonumą ir praleistie linkslai laiką.

Rengėjai

IŠVYKO Į LIETUVĄ

Birželio 22 dieną laivu Queen Mary į Lietuvą išvyko vėlionies Klaščiaus žmona Klaščiuvienė su dukterim Ona. Gyvens Biržų apskrity.

VESTUVĖS

Praėjusį sekmadienį, birželio 19 d. susituokė panelė Pranė (Frances) Vaivadaitė, gyvenanti 1392 Jefferson Ave., su Frank Coyle.

15 METŲ MISIŪNŲ ŠEIMOS LAIMEI

Juozas ir Izabelė Misiūnai tebėra dar jaunos išvaizdos, bet jau net 15 metų džiaugiasi savo jungtuvių gyvenimo laime. Tos malonios sukaktuvės buvo paminėtos praėjusį sekmadienį, birželio 19 dieną.

Kun. N. Pakalnis laikė pamaldas šeimos intencija. Paskiau būrys Misiūnų giminių, bičiulių ir artimųjų nugužėjo į Misiūnų namus pasveikinti malonios šeimos, pasidžiaugti jų laime ir palinkėti tos laimės tęsinio ligi ilgojo gyvenimo pabaigos.

Ta proga buvo surengtos ir vaišės, kuriomis nuoširdžiai pasinaudojo atsilankę Misiūnų draugai, uolios veikėjos ir keli biznieriai: Buivydienė, Vinikienė, Atkočaitienė, Šimėnienė, Karvelienė, Blažinskienė, Mikalajūnienė, Laimikienė ir kiti. Misiūnai, kurie laiko pagarsėjusį kabaretą.

Moterų Vienybės atstovės, kurios dalyvavo šiame minėjime, mylimai savo bendradarbei I. Misiūnienei ir jos vyrui įteikė puikią dovaną jų jungtuvių 15 metų sukakties atminimui.

Izabelė Misiūnienė yra darbšti ir rūpestinga Moterų Vienybės narė ir uoli veikėja. Negana to, kad ji stropiai eina Moterų Vienybės korespondentės pareigas, per paskutinius kelis mėnesius ji dar eina sekretorės pareigas, kol sekretorė Strumskienė galutinai pasveiks po susižeidimo.

Linkime Misiūnams laimės ir tolimesniame gyvenime ir energijos tautinėje veikloje.

Herbertas Marshall'as ir Barbara Stanwyck filmoje "Vis tas sudieu" (Always Goodbye), kuris nuo birželio 24 d. rodomas Roxy teatre, New Yorke.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

DIDELIS DEGTINĖS NUPIGINIMAS LIETUVIŠKAME MONOPOLYJE
MINT SPRINGS, 15 mėnesių senumo, 90 proof Glenmore Kentucky degtinė. Reguliarė kaina $1.90 kvortai, pas mus $1.53
TWO NATURALS, 12 mėnesių senumo, 90 proof Glenmore Kentucky degtinė. Reguliarė kaina $190 kvortai, pas mus $1.47
Vestuvėms, krikštynoms arba surprise party, imant visą "case", 12 bonkų už
MINT SPRINGS $16.50
TWO NATURALS $15.50
Ši nupiginta kaina ilgai nebus, norėdami jos gauti, užsisakykite dabar. Galite užsakymus duoti telefonu
REPUBLIC LIQUOR STORE
415-17 Keap Street, arti Grand Street
prie pat Republic Teatro durų
X. STRUMSKIS, savininkas

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUSIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

VINCO DAUNORO
Puošnios vaistinės
IŠKILMINGAS ATIDARYMAS
Birželio 25 dieną
229 BEDFORD AVE. BROOKLYN, N. Y.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

A. VALANTIEJUS
54-41-72nd St., Maspeth. L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS UGNYJE

Džiunglių karalius Tarzanas dažnai turėdavo stoti vienų vienas į kovą su įvairiais priešais: su laukiniais žmonėmis, žvėrimis ir su baltaisiais žmonėmis piktadariais.

Tarzano gyvenimą sudaro nuotykiai, pavojai, drama ir šiaip nuostabūs įvykiai. Tai visa galės smulkiai patirti iš naujų Tarzano nuotykių aprašymo apysakoje "Tarzanas ugnyje" visi VIENYBĖS skaitytojai, kurie tos nepaprastos progos susilauks šiomis dienomis.

Nepraleiskite progos. Kasdien skaitykite VIENYBĘ

Žymi dainininkė Grace Moore, kuri birželio 27 d. vakarą dainuos stadijume, 20 W. 57th St., New Yorke.

STADIUM CONCERTS
N. Y. PHILHARMONIC SYMPHONY ORCHESTRA
AMSTERDAM AVE. & 138th ST.
10,000 Seats from 25c. up
TONIGHT at 8:30 P. M.
JOSE ITURBI — Conductor
Soloist — ALBERT SPALDING, Violinist
June 23: Academic Festival, Tanhauser, Spaulding
June 24: Roman Carnival, Gaucho with New Boots, Ravel
June 25: Midsummer Night's Dream, Siegried Idyl

Šiltam ore
šaltas lietuviškas Maisto
kumpis su agurku
REctor 2-2786 Liet.-Amer.
157 Chambers St., N. Y. Imp. & Eksp. B-vė

LIETUVIŠKAS PARKAS . . .
Graži ir patogi vieta gegužinėms ir kitokioms pramogoms po medžiais ir salėje. Šilti užkandžiai ir visoki gėrimai. Galima ir savo užkandžius atsivežti. Vieta dykai.
Prašomi visi ir bet kada sustoti:
LIBERTY PARK, 1144 LIBERTY AVE., Hillside, N. J. Tel. WA. 3-9515
FRANK LISAUSKAS, Savininkas

SKAITYKITE VIENYBĘ